

Звіт про організацію та результати проведення зовнішнього незалежного оцінювання 2018 року в Сумській області

Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) - це стандартизований загальнодержавний іспит, який здійснюється з метою проведення державної підсумкової атестації випускників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти; оцінювання за рейтинговою шкалою 100-200 балів усіх бажаючих навчатися в закладі вищої освіти; утвердження принципів відкритості та прозорості в діяльності закладів; забезпечення рівного доступу до якісної освіти.

Зовнішнє незалежне оцінювання в Сумській області (як і в Україні) проводиться протягом одинадцяти років. Завдяки злагодженій співпраці Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти, Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, місцевих органів управління освітою його організація та проведення у 2018 році відповідає високому рівню.

З метою організаційно-методичного супроводу зовнішнього незалежного оцінювання у 2018 році затверджено план дій, відповідно до якого оновлено інформацію в довідниках структурних підрозділів з питань освіти і науки обласного, місцевих органів управління освітою, закладів освіти, що містяться в інформаційно-телекомунікаційній системі Українського центру оцінювання якості освіти, проведено уроки інформатики, громадські зустрічі, навчальні семінари для педагогічних працівників, залучених у якості персоналу пунктів тестування.

Із 9 до 31 січня 2018 року на сайті Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти було здійснено реєстрацію на пробне зовнішнє незалежне оцінювання, головна мета якого – відтворення умов та технології, ознайомлення з процедурою, формами тестових завдань, правилами заповнення бланків відповідей, а також психологічне налаштування учасників до складання тестів. У 2018 році для проходження пробного тестування в області зареєструвалося 4 765 учасників. Організовано 28 пунктів для його проведення в містах Глухів, Конотоп, Охтирка, Ромни, Суми, Шостка.

Схема реєстрації на основну сесію, порівняно з попередніми роками, не змінилася: випускники закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти реєструвалися за місцем навчання, випускники минулих років – самостійно або з допомогою пунктів реєстрації, що знаходилися в містах Глухів, Конотоп, Ромни, Суми, Шостка. Усього в області функціонували 7 пунктів реєстрації.

На основну сесію у 2018 році зареєстровано 9 297 учасників, з яких: 4 642 особи (50%) - випускники закладів загальної середньої освіти, 1 531 особа (16,4%) – учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти, 2 279 осіб (24,5%) – студенти закладів вищої освіти та 845 (9%) випускників

минулих років.

Зовнішнє незалежне оцінювання в Сумській області у 2018 році було проведено на базі закладів вищої освіти (міста Глухів, Конотоп, Ромни, Суми, Шостка), закладів професійної (професійно-технічної) освіти (міста Ромни, Суми) та закладів загальної середньої освіти (міста Суми, Глухів, Конотоп, Охтирка, Шостка). Загальна кількість пунктів проведення зовнішнього незалежного оцінювання – 45.

У проведенні тестування в якості персоналу (відповідальні за пункти тестування, їх помічники, уповноважені особи, старші інструктори, інструктори, чергові) взяли участь 2 084 педагогічні та науково-педагогічні працівники Сумської області.

Серед основних порушень процедури тестування залишається наявність в учасників мобільних телефонів, навушників та друкованих матеріалів. Через ці порушення процедури результати дванадцяти учасників було анульовано.

На всіх пунктах тестування чергували медичні працівники, працівники поліції та поліції охорони, які забезпечували охорону громадського порядку та здійснювали охорону тестових матеріалів.

Мали можливість скласти зовнішнє незалежне оцінювання 22 особи з особливими освітніми потребами, яким було створено особливі (спеціальні) умови на пунктах проведення ЗНО. Це учасники, які потребували допомоги перекладача жестової мови в аудиторії під час проведення тестування; глухі та особи з порушенням слуху; особи з порушенням зору; особи з порушенням опорно-рухового апарату; особи, яким встановлено електрокардіостимулятор або інший електронний пристрій; особи, які потребували періодичного здійснення індивідуальних медичних процедур та особи, які мали захворювання, що потребували постійного медичного нагляду.

Для учасників, які зареєструвалися на основну сесію, але з поважних причин не змогли взяти в ній участі, із 3 до 11 липня 2018 року було проведено додаткову сесію. Усього зареєстровано по області 44 учасники, які склали тестування в м. Харків.

На виконання розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 276-ОД «Про організацію проведення у 2018 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти» було забезпечено організоване підвезення шкільними автобусами та іншими видами транспорту до пунктів проведення та у зворотному напрямку учнів/студентів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти, які склали державну підсумкову атестацію у формі ЗНО.

У роботі предметних експертних груп з питань визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання при Харківському регіональному центрі оцінювання якості освіти взяли участь 13 педагогічних та науково-педагогічних працівників Сумської області. На засіданнях експертної

комісії при Українському центрі оцінювання якості освіти з визначення порога «склав/не склав» представляла заклади загальної середньої освіти Сумської області директор Роменської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 імені П.І. Калнишевського Роменської міської ради.

З метою забезпечення методичної складової підготовки випускників закладів освіти до ЗНО-2018 для вчителів Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти організовано пролонговані дистанційні семінари з предметів, внесених на зовнішнє незалежне оцінювання 2018 року.

Комунальним закладом Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти для вчителів проведено методичні поради з предметів, внесених для складання ЗНО, а також проаналізовано організаційно-методичні аспекти проведення тестування у 2018 році; ознайомлено вчителів із загальними характеристиками сертифікаційних робіт, критеріями оцінювання завдань; проведено практичні заняття-тренінги з розв'язування завдань у формі тестів. За результатами порадників учителям надано методичні рекомендації щодо підготовки учнів до складання зовнішнього незалежного оцінювання.

Організаційно-методичні питання щодо проведення ЗНО-2018 розглянуто на нарадах керівників місцевих органів управління освітою, закладів освіти, відповідальних за проведення ЗНО в округах тестування (20.10.2017, 31.10.2017, 10.11.2017, 15-18.01.2018, 01.02.2018, 15.02.2018).

З метою додаткового інформування з питань організаційно-методичного забезпечення підготовки учнів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад до ЗНО-2018 20-21 лютого 2018 року відбулися вебінари для начальників, завідувачів методичних кабінетів, методистів та вчителів предметів природничо-математичного та суспільно-гуманітарного циклів.

З метою наповнення банку тестових завдань Українського центру оцінювання якості освіти якісними сертифікаційними роботами з предметів, внесених для складання ЗНО, із 23 до 31 січня 2018 року забезпечено проведення 1 022 апробаційних тестувань із 10 навчальних дисциплін. До апробації було залучено 550 учнів 11 класів.

Важливим кінцевим результатом проведення зовнішнього незалежного оцінювання 2018 року стали аналітичні та статистичні матеріали, які опублікував Український центр оцінювання якості освіти.

Проведений аналіз засвідчив, що результати складання зовнішнього незалежного оцінювання учнями закладів загальної середньої освіти у 2018 році покращилися майже з усіх навчальних предметів, що дозволило області отримати провідні позиції в предметних рейтингах і в загальному за показником середнього балу посісти п'яте місце.

За критерієм «склав/не склав» результати випускників закладів загальної середньої освіти Сумської області, які брали участь у ЗНО-2018, кращі за середній показник по Україні з усіх предметів.

Друге місце Сумська область має з історії України, фізики, біології,

третє – української мови і літератури, четверте – математики, шосте – хімії, сьоме – англійської мови. З географії результати ЗНО випускників за цим критерієм є найкращими по Україні (перше місце).

Найменше учнів, які не подолали поріг «склав/не склав», склали зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури, біології, найбільше – з математики.

Загальною тенденцією 2018 року стало збільшення кількості випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали результат 160 балів і вище з усіх предметів, окрім географії.

За критерієм 160 балів і вище результати області майже з усіх предметів вище середнього показника по Україні, крім фізики та англійської мови. У п'ятірку регіональних лідерів область увійшла завдяки результатам з української мови і літератури, історії України, математики, географії.

Найбільше учнів, які отримали за результатами тестування від 160 до 200 балів, склали ЗНО з української мови і літератури, хімії, найменше – із фізики.

Аналіз результатів ЗНО в цілому засвідчив тенденцію стабільності та ефективності системи освіти в Сумській області.

З метою отримання об'єктивної інформації про результати складання випускниками старшої школи закладів загальної середньої освіти ЗНО та побудови обласного рейтингу успішності за предметами було проведено детальний аналіз регіональних даних.

Отже, у зовнішньому незалежному оцінюванні з української мови і літератури у 2018 році взяли участь 8 998 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 4 625 (51,4% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 1 464 (16,3%), студентів закладів вищої освіти – 2 252 (25%), випускників минулих років – 657 (7,3%).

За кількісним показником найбільше взяло участь у тестуванні з української мови і літератури випускників закладів загальної середньої освіти із міських закладів освіти – 2 682 особи (58%). Учасників із сільських закладів освіти було 1 039 (22,4%), із закладів об'єднаних територіальних громад – 904 (19,5%).

Найбільш успішними виявились учні міських закладів освіти. Найкращі результати за критерієм «не склав», 160 балів і вище – у м. Глухів, де всі випускники подолали поріг та більше половини (65,7%) отримали високі результати. Покращилися результати у м. Конотоп, де порівняно з минулим роком різниця в показниках за критерієм «не склав» та 160 балів і вище становить 1,2% та 8,3% відповідно; у м. Ромни, як і минулого року, 3% випускників не склали ЗНО.

Найбільше учнів, які не подолали поріг «склав/не склав» (4%), – у м. Шостка. При цьому отримали результат 160 балів і вище лише половина

учнів, які склали ЗНО із цього навчального предмета, що є одним із найгірших результатів серед міських закладів. Найменше випускників (46,4%), які мають результат 160 балів і вище (порівняно з іншими містами області), – у м. Охтирка, що повторює тенденцію минулого року (39,9% від загальної кількості випускників). У 2018 році відбулося збільшення частки випускників, які склали тестування вище 160 балів у всіх містах області.

Аналіз результатів зовнішнього оцінювання випускників закладів освіти районів області виявив, що найгірші результати за критерієм «не склав» та 160 балів і вище – у Тростянецькому та Охтирському районах. Так, третина випускників Тростянецького району не подолали поріг, а отримали більше 160 балів тільки 10% учасників ЗНО. У Недригайлівському районі – найменше випускників (5,9%), які склали тестування на 160 балів і вище.

Погіршився результат за критерієм не подолав поріг «склав/не склав» у Лебединському районі, де частка таких учнів збільшилась на 7,7%. У Шосткинському районі кількість таких випускників зменшилась на 3,7%, проте на 9,8% зменшилась частка випускників, які отримали високі результати. Значно покращився результат за критерієм 160 балів і вище у Липоводолинському районі, де порівняно з минулим роком частка таких випускників збільшилась на 31%. Найкращими виявилися результати в Путивльському районі, де 61,5% одинадцятикласників склали тестування вище 160 балів та найменше (2,6%) тих, хто не подолав поріг «склав/не склав».

Аналіз результатів навчальних досягнень випускників закладів освіти об'єднаних територіальних громад показав, що найкращими виявилися результати у Верхньосироватській та Чупахівській сільських радах, де всі випускники подолали поріг «склав/ не склав» з української мови і літератури та отримали найбільший показник результату більше 160 балів (58,8% та 70% відповідно). Значно покращили свій результат Дружбівська міська рада, Шалигинська, Миколаївська селищні ради, де в минулому році частка учнів, які не склали, була в межах від 16% до 24%, то у 2018 році усі випускники подолали поріг.

Зовнішнє незалежне оцінювання виявило низький рівень підготовки з української мови і літератури випускників закладів загальної середньої освіти Вільшанської сільської ради, де жоден із випускників не отримав більше 160 балів, а не склали тестування 28,6%, що, порівняно з іншими громадами, є найгіршим результатом.

Удвічі збільшилась частка випускників, які отримали 160 балів і вище, у Дружбівській міській раді (на 22,2%), Зноб-Новгородській (18,6%), Хотінській (17,5%) селищних радах.

У зовнішньому незалежному оцінюванні з історії України в Сумській області у 2018 році взяли участь 4 150 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 3 445 осіб (83% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 142 (3,4%), така ж

кількість студентів закладів вищої освіти, випускників минулих років – 421 (10,2%).

За кількісним показником найбільше випускників узяли участь у тестуванні з міських закладів освіти – 1 877 осіб (54,5%). Учасників із сільських закладів освіти було 869 (25,2%), з об'єднаних територіальних громад – 699 (20,3%).

На перших місцях в антирейтингу – Білопільський (20,6% не склали тестування), Охтирський (20%), Великописарівський (20%) райони. Серед об'єднаних територіальних громад низькі результати мають Нижньосироватська (45%), Миропільська (40%), Вільшанська (40%), Миколаївська Сумського району (40%) сільські ради.

Значно покращили результати учні Середино-Будського району (не склали 6,5%, що порівняно з минулим роком (21,8%) менше на 15,3%, а також Глухівського (7,5% і 11,8%) та Лебединського (16,2% і 21,5%) районів.

Погіршили свої показники випускники м. Шостка, де не подолали поріг «склав/не склав» 10,2% учнів (2017 – 6,1%). У Шосткинському районі не склали тестування 14,7% випускників (2017 – 9,3%).

За цим критерієм в області стабільно високий результат продемонстрували випускники Путивльського району (53,1% і жодного, хто не подолав поріг «склав/не склав») та м. Глухів (43,0%). Також найкращі показники виявлено в м. Ромни (37%), м. Конотоп (36%). У м. Лебедин результат за критерієм 160 балів та вище покращився майже вдвічі: з 18,5% у 2017 році (10 місце) до 34,7% у 2018 році. Покращив результати Липоводолинський район: із 11,1% у минулому році до 21,8% у 2018. Результативність складання учнів обласного центру є нижчою за середній показник по області із цього предмета за двома критеріями, і в рейтингу міст м. Суми посідає п'яте місце із семи: не склали ЗНО 8%, набрали більше 160 балів 25,1%. Серед об'єднаних територіальних громад найвищий результат мають Верхньосироватська сільська рада з показником 30,8% та Тростянецька міська рада з показником 27,7%.

У зовнішньому незалежному оцінюванні 2018 року з математики взяли участь 3 085 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 2 504 (81,2% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 178 (5,7%), студентів закладів вищої освіти – 103 (3,4%), випускників минулих років – 300 (9,7%).

За адміністративно-територіальним принципом кількість старшокласників, які склали зовнішнє незалежне оцінювання з математики, розподілилася наступним чином: 1 466 осіб (58,5%) є учнями міських, 495 осіб (19,8%) – сільських закладів загальної середньої освіти та 543 учасники (21,7%) є випускниками закладів об'єднаних територіальних громад.

Аналіз результатів зовнішнього незалежного оцінювання за критерієм «склав/не склав» виявив, що найкраще математику склали випускники

Краснопільського та Путивльського районів (0%). Найбільша кількість випускників, які подолали поріг «склав/ не склав», також у Ямпільському (92,3%) та Конотопському (90,5%) районах. Найменше учнів, які склали тестування – у Недригайлівському та Кролевецькому районах, де більше третини учасників (40% та 35,3% відповідно) не подолали порогового балу.

За критерієм 160 балів та більше найкращими є результати Ямпільського (30,8%), Конотопського (28,6%) та Путивльського (26,7%) районів. У Буринському та Тростянецькому районах випускники, які отримали з математики більше 160 балів, відсутні.

Серед випускників закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад найкращі результати одержали учні Комишанської сільської ради (50% осіб склали тестування вище, ніж на 160 балів за відсутності випускників, які не склали тестування).

Зовнішнє незалежне оцінювання виявило низький рівень підготовки з математики випускників закладів освіти Боромлянської, Вільшанської та Новослобідської селищних рад, де жоден із випускників не отримав більше 160 балів, а не склали тестування 50% одинадцятикласників.

Найбільшою групою осіб, які складали зовнішнє незалежне оцінювання з математики, є випускники міських закладів загальної середньої освіти. Лідерами за кількістю учнів, які отримали понад 160 балів, є м. Глухів (51%) та м. Конотоп (46,7%). При цьому кількість випускників, які не подолали поріг «склав/ не склав», становить 5,2%.

Найнижчі місця рейтингу серед міст Сумської області посіли м. Шостка (не склали тестування 12% випускників, а більше 160 балів одержали лише 26,7% учнів) та м. Охтирка з результатом 11,2% за критерієм «не склали» та 23,4% учнів, які отримали понад 160 балів. Певною негативною тенденцією є те, що результати зовнішнього незалежного оцінювання м. Шостка набагато нижчі за попередні (у 2017 році не склали тестування 8,9% осіб; 160 балів і вище отримали 34% одинадцятикласників). У м. Лебедин значно скоротилась кількість випускників, які не подолали поріг «склав/ не склав».

У м. Суми, м. Ромни та м. Охтирка спостерігається тенденція до збільшення частки учнів, які склали зовнішнє незалежне оцінювання вище за 160 балів. Зокрема, частка таких випускників в обласному центрі збільшилась порівняно з минулим роком на 5% (2017 – 37,1%, 2018 – 42%), проте збільшився відсоток осіб, які не склали тестування (2017 – 5,1%, 2018 – 5,7%).

У зовнішньому незалежному оцінюванні із фізики у Сумській області взяли участь 600 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 518 (86,3% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 33 (5,5%), студентів закладів вищої освіти – 6 (1%), випускників минулих років – 43 (7,2%).

За кількісним показником найбільше випускників, які взяли участь у тестуванні із фізики, навчалися в міських закладах освіти – 303 особи (58,4%).

Учасників із сільських закладів освіти було 99 (19,1%), закладів об'єднаних територіальних громад – 116 (22,3%).

У 2018 році серед міст найгірший результат отримали випускники м. Охтирка: не подолали поріг «склав/не склав» 17,8% учнів, отримали 160 і вище балів лише 7,1%. Випускники Краснопільського, Недригайлівського та Тростянецького районів взагалі не брали участь у тестуванні із фізики. У Буринському районі участь у ЗНО брав один учень, який не склав тестування; у Лебединському та Охтирському районах – по 2 випускники, по одному (50%) учню в цих районах не подолали поріг «склав/не склав».

У Чупахівській та Дубов'язівській сільських радах у тестуванні взяли участь по одному учню, які не подолали поріг «склав/не склав»; у Коровинській сільській раді у ЗНО взяли участь два випускники, один із яких не склав тестування.

Значно зменшилася кількість випускників, які не подолали поріг «склав/не склав» у Недригайлівському (2017 – 40%, 2018 – 0%), Кролевецькому (2017 – 35,7%, 2018 – 0%) районах, м. Ромни (2017 – 25,9%, 2018 – 0%), Середино-Будському (2017 – 21,4%, 2018 – 0%) районі, м. Глухів (2017 – 20%, 2018 – 0%).

Випускники міст, переважно, покращили результати складання тестування із фізики. У м. Суми («не склали» у 2017 році – 16%, 2018 – 4,2%; 160 балів і вище отримали у 2017 році – 19,2%, 2018 – 29,3%); м. Конотоп («не склали» у 2017 році – 12,1%, 2018 – 2,8%; 160 балів і вище отримали у 2017 році – 30,3%, 2018 – 40%); м. Шостка («не склали» у 2017 році – 11,9%, 2018 – 2,9%; 160 балів і вище: 2017 – 31%, 2018 – 38,2%).

У Ямпільському районі зовнішнє оцінювання із фізики складала 6 учнів, усі з них подолали поріг і 50% отримали більше 160 балів (у 2017 році таких було 7,7%). У Недригайлівській сільській раді складала 6 випускників, із них 2 учні (33,3%) отримали бал вище 160.

У зовнішньому незалежному оцінюванні з хімії у 2018 році взяли участь 513 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 380 (74% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 10 (2%), студентів закладів вищої освіти – 30 (6%), випускників минулих років – 93 (18%).

За кількісним показником найбільше випускників узяли участь у ЗНО з хімії з міських закладів освіти – 253 особи (66,5%). Учасників із сільських закладів освіти було 58 (15,2%), із об'єднаних територіальних громад – 69 (18,1%).

Лідерами антирейтингу серед районів за критерієм «не склав» є Шосткинський (25%), Середино-Будський (16,7%) і Сумський (14,3%) райони, але в кількісному еквіваленті це лише по одній особі із вказаних районів. У Миколаївській селищній раді Білопільського району не подолав поріг лише один випускник, але це 50% від загальної кількості учнів, які брали участь у

тестуванні; у Краснопільській селищній раді два випускники не подолали поріг «склав/не склав» (40%). Серед міст найгірший результат отримали випускники м. Глухів 18,2% (2 особи), у минулому році таких випускників у місті не було.

Значно покращили результати учні Охтирського району (у 2017 році 44,4% випускників не склали тест, у 2018 році таких немає) та Боромлянської сільської ради (2017 – 66,7%; 2018 – 0%).

Найбільше учнів, які отримали більше 160 балів, у Путивльському районі – 2 випускники (33,3%); у Лебединському районі – один учень із двох; у Білопільському – один із трьох. По одному випускнику із Чернечинської (100%) та Зноб-Новгородської (50%) громад отримали більше 160 балів.

Найбільш успішними виявилися випускники м. Лебедин (55,6%), м. Глухів (63,6%), м. Суми (40,8%), що повторює рейтингові місця минулого року. Частка учнів, які не склали ЗНО, порівняно з минулим роком, менша на 6,2%. За показником 160 балів і вище результат у цих містах, порівняно з минулим роком, дещо нижчий. Так, у 2017 році учнів, які отримали більше 160 балів, було 43,7%, що на 3% більше за поточний рік.

У зовнішньому незалежному оцінюванні з біології у 2018 році взяли участь 2 538 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 2 008 (79,1% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 121 (4,8%), студентів закладів вищої освіти – 89 (3,5%), випускників минулих років – 320 (12,6%).

За адміністративно-територіальним принципом кількість старшокласників, які складали зовнішнє незалежне оцінювання з біології, розподілилось наступним чином: 879 осіб (44%) є учнями міських, 650 осіб (32%) – сільських закладів загальної середньої освіти та 479 учасників (24%) є випускниками закладів об'єднаних територіальних громад.

На перших місцях антирейтингу серед міст знаходиться м. Суми (4,5% випускників не склали тестування, що на 2,4% менше, ніж у минулому році). Серед районних закладів загальної середньої освіти найбільше учнів, які не склали ЗНО – у Конотопському (14%), Недригайлівському (12,5%), Охтирському (12,5%) районах, що відповідає 2-4 випускникам з кожного району. Серед об'єднаних територіальних громад високий показник учнів, які не подолали поріг «склав/не склав», – у Вільшанській (16,7%), Миколаївській (16,7%) сільських радах, проте в кількісному еквіваленті цей відсоток відповідає лише одній особі.

Значно покращили свій результат випускники Буринського району (у 2017 році – 22,3% випускників, які не подолали поріг «склав/не склав», у 2018 році лише 5%), Сумського району (2017 – 17,12%, 2018 – 7,1%), м. Охтирка (2017 – 9,88%, 2018 – 2%).

Серед випускників закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад найкращі результати одержали учні Хотінської селищної ради (не подолали поріг «склав/не склав» у 2017 році 18,2%, 2018 – 0%) та

Миколаївської селищної ради Білопільського району (2017 – 17,5%, 2018 – 0%).

За критерієм 160 балів і вище найкращий результат в області продемонстрували учні м. Глухів (41%), м. Ромни (38,3%), м. Конотоп (38%), Путивльського (41,7%), Охтирського (25%), Буринського (20%) районів, Чупахівської (50%), Верхньосироватської (41,7%), Недригайлівської (40,7%) об'єднаних територіальних громад.

Суттєво покращили свій результат за критерієм 160 балів і вище випускники Охтирського (2017 – 4,84%, 2018 – 25%), Буринського районів (2017 – 8,5%, 2018 – 20%), Зноб-Новгородської селищної ради (2017 – 0%, 2018 – 27,3%).

У зовнішньому незалежному оцінюванні 2018 року з географії взяли участь 1 780 осіб, із яких: учнів закладів загальної середньої освіти – 1 568 (88,1% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 66 (3,7%), студентів закладів вищої освіти – 22 (1,2%), випускників минулих років – 124 (7%).

Із загальної кількості учнів 11-х класів 280 (17,8%) випускників навчалися в закладах об'єднаних територіальних громад, 335 (21,3%) – у сільських та 953 (60,7%) осіб – у міських закладах загальної середньої освіти.

За відсотком випускників, які не склали тестування з географії, лідером антирейтингу став Недригайлівський район (50%). Найкраще за цим критерієм склали учні Путивльського, Ямпільського, Буринського, Глухівського, Охтирського районів, у яких немає жодного учасника ЗНО з географії, який не склав тестування.

У закладах об'єднаних територіальних громад найбільша кількість учнів, які не склали тестування, – у Нижньосироватській (50%) та Комишанській (40%) сільських радах. У 16 із 25 територіальних громад учні, які не подолали поріг «склав/не склав», відсутні.

Серед випускників міських закладів найменша кількість осіб, які не склали зовнішнє оцінювання з географії, – у м. Конотоп (2,2%) та м. Лебедин (4,2%). Найбільше випускників, які не склали, у м. Охтирка (7,7%).

Найбільше учнів, які отримали результат вище 160 балів, у Глухівському (57,1%), Конотопському (38,9%) та Краснопільському (33,3%) районах, найменше – у Недригайлівському (0%) та Охтирському (0%) районах.

Серед лідерів об'єднаних територіальних громад у рейтингу 160 балів і вище – Зноб-Новгородська селищна (66,7%) та Бочечківська сільська (50%) ради.

Учні, які отримали понад 160 балів, відсутні у Хотінській, Степанівській, Миропільській, Нижньосироватській, Грунській, Миколаївській (Сумського району), Новослобідській та Вільшанській територіальних громадах.

Найбільш успішними виявились та мають найкращий результат ЗНО з географії за критерієм 160 балів та вище учні м. Конотоп (38,8%) та м. Шостка (38%). Результат обласного центру (24,4%) порівняно з 2017 роком (28,9%)

знизився на 4,5%.

У зовнішньому незалежному оцінюванні 2018 року з англійської мови взяли участь 1 966 осіб, із яких: випускників закладів загальної середньої освіти – 1 696 (86,2% від загальної кількості учасників), учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 35 (1,8%), студентів закладів вищої освіти – 39 (2%), випускників минулих років – 196 (10%).

За адміністративно-територіальним принципом кількість старшокласників, які склали зовнішнє незалежне оцінювання з англійської мови, розподілилася наступним чином: 1 328 осіб (78,3%) є учнями міських закладів загальної середньої освіти, 184 особи – сільських та 184 особи (10,8%) є випускниками закладів об'єднаних територіальних громад.

Аналіз результатів, отриманих випускниками закладів загальної середньої освіти Сумської області з англійської мови у 2018 році, показав, що серед міст найвищий показник тих, хто не подолав поріг, має м. Охтирка – 13,3% (2017 – 9,7%), найменше учнів, які «не склали», – у м. Ромни 3,2% (2017 – 8,4%).

Серед районів найгірший показник за критерієм «не склали» у Тростянецькому та Лебединському районах (100%), проте в цих районах участь у тестуванні взяли лише одна і дві особи відповідно. У Глухівському, Липоводолинському та Конотопському районах усі випускники закладів загальної середньої освіти, які склали тестування з англійської мови, подолали поріг «склав/не склав».

Зовнішнє незалежне оцінювання з англійської мови склали учні закладів загальної середньої освіти майже у всіх територіальних громадах області, окрім, Новослобідської, Грунської, Коровинської, Миропільської, Березівської та Шалигинської. Найбільша частка учнів (100%), які не склали, із Зноб-Новгородської, Вільшанської та Боромлянської територіальних громад, але кількість тих, хто брав участь у тестуванні із цих громад, є досить низькою (лише по 1 особі).

Найбільше учнів міських закладів, які отримали за ЗНО з англійської мови понад 160 балів, – у м. Ромни (46%), де другий рік поспіль кількість випускників, які обирають англійську мову для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, перевищує 50%. За цим критерієм (34,2%) м. Суми посідає друге місце в обласному рейтингу.

Серед районних закладів загальної середньої освіти найвищі результати ЗНО – у Липоводолинському (52,4%) та Путивльському (39%) районах, де кількість учасників є досить високою (21 і 25 осіб відповідно). Проте в Сумському (19,3%) та Білопільському (8,3%) районах, де ЗНО з англійської мови складала значна кількість учнів (35 та 28 осіб відповідно), результати за критерієм 160 балів та вище є меншими за середній показник. У Лебединському та Охтирському районах другий рік поспіль кількість випускників, які обирають англійську мову для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, залишається низькою (менше 10%).

Аналіз результатів ЗНО з англійської мови за критерієм 160 балів і вище закладів освіти об'єднаних територіальних громад виявив, що найбільш успішними були випускники шкіл Чернечинської сільської ради (50%). Достатніх результатів досягли учні закладів загальної середньої освіти Кролевецької міської ради (33,3%), де участь у тестуванні взяли 33 особи.

Отже, за територіальним принципом кращі результати отримали випускники міських освітніх закладів, зокрема, м. Глухів, м. Конотоп, м. Ромни, м. Лебедин. Серед районів кращі показники виявилися в Путивльському, Ямпільському, Липоводолинському, Глухівському районах. Серед об'єднаних територіальних громад – у Верхньосироватській, Чупахівській сільській, Хотінській селищній, Кролевецькій, Тростянецькій міських радах.

Гірші показники за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2018 року зафіксовано у випускників м. Охтирка, м. Шостка, Тростянецькому, Охтирському, Лебединському, Великописарівському, Білопільському районах та Вільшанській, Нижньосиловатській, Боромлянській сільських радах.

У м. Глухів усі випускники закладів загальної середньої освіти склали тестування з української мови і літератури.

Максимальний результат отримали сім випускників старшої школи закладів загальної середньої освіти: три – з хімії (два з міських закладів освіти: Сумської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 15 імені Д.Турбіна, Шосткинської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 та один із закладу освіти районного центру (Межиріцької загальноосвітньої школи I- III ступенів Лебединської районної ради); два – з математики (Класичної гімназії та Сумської спеціалізованої школи I-III ступенів № 10 імені Героя Радянського Союзу О.Бутка); один – з історії України (учень Сумської спеціалізованої школи I-III ступенів № 7 імені Максима Савченка); один – з біології (учень Косівщинської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені Лесі Українки Сумської районної ради).